

КАФЕДРА ТЕОРІЇ МУЗИКИ

СИЛАБУС

ЛАДО-ГАРМОНІЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕНТИ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Курс	2
Ступінь освіти	бакалавр	Семестр	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	"Музикознавство", "Фортепіано, орган" "Академічний спів", "Хорове диригування", "Народні інструменти", "Музичне мистецтво естради", "Духові та ударні інструменти", "Оркестрові струнні інструменти"	Лекції	-
Статус	вибіркова	Семінари	-
		Практичні	32
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	88
		Семестровий контроль	Залік – 3 семестр

Інформація про викладачів

ПІБ, посада	Малий Дмитро Миколайович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач
Профілі викладачів	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Malyj.pdf
Email	refala@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Ладно-гармонічні засади сучасної музики: український та європейський контент» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус визначає обсяг знань здобувачів, алгоритм вивчення дисципліни «Ладно-

гармонічні засади сучасної музики: український та європейський контенти», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Метою навчальної дисципліни є вивчення історико-стильових тенденцій розвитку гармонічних закономірностей в сучасній музиці, особливостей структури вертикалі і горизонталі, нових типів взаємодій гармонії і мелодії, функціональності та її виявів, індивідуально-стильових гармонічних систем провідних композиторів ХХ-ХХІ століть (К. Дебюссі, А. Шенберга, Л. Грабовського, В. Бібіка та інших).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- принципи та специфіку ладо-гармонічного мислення українських і західноєвропейських композиторів ХХ-ХХІ століть;
- навчально-методичну та наукову літературу у даній галузі;
- основні етапи розвитку українського і західноєвропейського професійного музичного мистецтва;
- типологію ладо-гармонічного мислення композиторів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **уміти**:

- виявляти стилістичні риси ладо-гармонічного мислення українських і західноєвропейських композиторів ХХ-ХХІ століть;
- робити усний і письмовий ладо-гармонічний аналіз запропонованих зразків музичного мистецтва;
- створювати власні обробки українських народних пісень та авторські твори у стилях/техніках українських і західноєвропейських композиторів;
- написати есе/реферат на тему даної галузі (ладогармонічного мислення певного композитора/композиторів/композиторської школи тощо).

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей**:

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання**:

Перелік тем.

Тема 1. Ладо-гармонія як принцип композиторського мислення.

Тема 2. Натурально-діаточнічна і мажоро-мінорна ладові системи.

Тема 3. Хроматична ладова система.

Тема 4. Акордика: моноакорди, терцеві/нетерцеві акорди, поліакорди.

Тема 5. Індивідуалізація акордики.

Тема 6. Полігармонія: полі-звуки/інтервальність/акордика.

Тема 7. Поліфонічна гармонія.

Тема 8. Дванадцятитоновна гармонія.

Тема 9. Ладо-гармонія у творчості українських композиторів початку ХХ століття.

Тема 10. Думний (гуцульський) лад.

Тема 11. Кварто-квінтові сполучення у музиці українських композиторів.

Тема 12. Дисонанси в українському народному багатоголосі та професійній творчості.

Тема 13. Багатоладовість і хроматизм в українській музиці.

Тема 14. Біфункціональність, біладовість, бітональність.

Тема 15. Сонорна гармонія в українській музиці другої половини XX – XXI століть

Тема 16. Гармонії у системі мікрохроматики.

Форми та технології навчання.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують практичні заняття. У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної дисципліни, виконують запропоновані завдання.

Навчальні ресурси.

Для забезпечення освітнього процесу використовується навчальна платформа *Moodle*, яка призначена для створення персоналізованих навчальних середовищ. Платформа використовується на основі ліцензії GNU General Public License. Також навчання проводиться за допомогою *Zoom, Telegram, Google Forms, Email*.

Система оцінювання.

90-100 балів. Національна шкала – відмінно. ECTS шкала – А.

82-89 балів. Національна шкала – добре. ECTS шкала – В.

75-81 бали. Національна шкала – добре. ECTS шкала – С.

64-74 балів. Національна шкала – задовільно. ECTS шкала – D.

60-63 бали. Національна шкала – задовільно. ECTS шкала – E.

35-59 балів. Національна шкала – незадовільно. ECTS шкала – FX.

1-34 бали. Національна шкала – незадовільно. ECTS шкала – F.

Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів освіти.

90–100 – А – відмінно: засвоєння програми курсу в повному обсязі на високому належному якісному рівні. Складання тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “А” кількість балів. Наявність виконаних на високому рівні не менше 8 письмових завдань з курсу.

82–89 – В – добре: засвоєння програми курсу в повному обсязі на належному якісному рівні, із деякими зменшеним показником якості опанування дисципліни в окремих питаннях. Складання тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “В” кількість балів. Наявність виконаних 6-7 письмових завдань з курсу на достатньо високому рівні.

75–81 – С – добре: засвоєння програми курсу в повному обсязі на середньому рівні, зі зменшеним показником якості опанування дисципліни в окремих питаннях. Складання тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “С” кількість балів. Наявність виконаних 4-5 письмових завдань з курсу на достатньо високому рівні.

64–74 – D – задовільно: програма курсу засвоєна на посередньому рівні, із наявністю певних недоліків. Складання тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “D” кількість балів. Наявність виконаних 2-3 письмових завдань з курсу на достатньому рівні.

60–63 – E – задовільно: програма курсу засвоєна на посередньому, поверхневому рівні, зі значними пробілами. Складання тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “E” кількість балів. Наявність виконаних 1-2 письмових завдань з курсу на достатньо низькому рівні.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання): програма курсу засвоєна фрагментарно, поверхневий рівень ознайомленості зі складовими програми, знання та вміння є недостатніми для опанування матеріалу курсу. Складання тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “FX” кількість балів. Наявність виконаного 1 письмового завдання з курсу на низькому рівні.

0–34 – F – незадовільно (з обов’язковим повторним вивченням дисципліни): Програма курсу не засвоєна, немає належного орієнтування та обізнаності в матеріалі курсу. Складання

тестових завдань, результатом яких, є відповідна до оцінки “F” кількість балів. Відсутність жодної письмової роботи.

Інклюзивне навчання.

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика навчальної дисципліни.

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>

Рекомендована література.

1. Войтенко О. Теоретичні основи дванадцятитонової серійної композиції. Київ : Фенікс, 2023. 216 с.
2. Дубінін І. М. Гармонія : у двох частинах. Частина перша. [Видання друге, виправлене й доповнене]. К. : Музична Україна, 1981. 136 с.
3. Дубінін І. Гармонія : у двох частинах. Частина друга. [Видання друге, виправлене й доповнене]. К.: Музична Україна, 1982. 175 с.
4. Золочевський В.Н. Ладо-гармонічні засади української радянської музики (деякі питання народності). Друге, доповнене, видання. К.: Музична Україна, 1976. 222 с.
5. Кияновська Л. Мирослав Скорик: людина і митець. Львів, 2008. 592 с.
6. Кравцов Т. Гармонія в системі інтонаційних зв'язків. К. : Музична Україна, 1984. 160 с.
7. Мирослав Скорик: Збірник статей. Львів, 1999
8. Правдюк О. Ладові основи української народної музики, Вид-во А Н УРСР, К., 1961.
9. Правдюк О. Про хроматизм в українській народній мелодиці, «Народна творчість та етнографія», 1959, No 2.
10. Тиц М. До питання про перегляд основних проблем курсу гармонії, Х., склограф.
11. Hindemith P. The Craft of Musical Composition: Book 1 - Theoretical Part, translated by Arthur Mendel. London: Schott & Co; New York : Associated Music Publishers, 1942. 160 p.
12. Hindemith P. The Craft of Musical Composition: Book 2 - Exercises in Two-Part Writing, translated by Otto Ortmann. London: Schott & Co; New York : Associated Music Publishers, 1941. 174 p.
13. Messiaen O. The Technique of my Musical Language. Paris: Alphonse Leduc. 1956. 137 p.